

Bevegelse

kultur & trender www.vg.no

Caps som kunst

I nettgalleriet til Snowball Editions er månedens kunstner Marianne Hurum. Hun har håndmalt capser i serien «Kalender 2008». Hun har tatt for seg masseproduserte capser og gjort dem til originale oljemalerier – Hvertving cap (bildet) – som du kan bære på hodet eller henge på veggen. Viser i Torpedo Bokhandel i Hausmanns gate 42.
Sted: snowballEditions.com
Priser: 1000 kroner.
Varer til: 12. mai.

«Min beste utstilling»

Ida Lorentzen er svært begeistret for sin utstilling «A room of her own» i Tromsø. Kunstneren sa under åpningen at dette var hennes beste utstilling i løpet av hennes 30 år lange kunstnerkarriere. Denne gangen har noen hun i noen malerier fylt sine interører med noen flere rekvisitter.
Sted: Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø.
Priser: spør i museet.
Varer til: 8. juni.

Manipulasjon

Lars-Erik Svenssons benytter seg av en helleteknikk hvor farge får renne ned og utover på lerretet. Han bruker ikke pensel. Han prøver å finne ut hvordan manipulasjon av fargenes bevegelse vil påvirke det endelige resultat. Selv sier han at «the nervous system» er en arbeidstittel på hans malerier.
Sted: Galleri Kunstverket, Tromsøgt. 5 B, Oslo.
Priser: 4000 – 50 000 kroner.
Varer til: 25. mai.

Politisk historie

DRØBAK (VG) Rolf Grovns politiske sprengkraft er historisk.

Jeg er antagelig ikke alene om å ha et intenst forhold til Rolf Grovns plekatkunst. I studietiden hang «Atomguten» på veggen, og hans søppelvernsjon av Tidemann og Gudes «Brudeferden i Hardanger» ble en tidlig miljøvekker. Den politiske satiren er skænde og det er moro å se igjen et stort antall bilder som har skapt hissig debatt.

Det er like fullt et stort problem med utstillingen i Fredrik Stabel & Avistegnernes Hus i Drøbak. Det er flott å se igjen «Norsk nyromantikk» (1972) med Kåre Willoch på Trygve Bratsteds fang, men det er trist når det fortsatt, etter 36 år, er utstillingens beste bilde. Det er til salgs, og burde for øvrig vært innkjøpt av Nasjonalmuseet.

Når det i tillegg er et stort underskudd av malerier (syv inkludert en akvarell), i motsetning til overfloden av digigrafier (40 motiver i digitalt trykk) med variabel gjengivelseskvalitet, blir det heller sømmer som kunstutstilling betraktet.

Provoserer ikke

De senere årene har mange kunstnere funnet tilbake til en politisk interesse, men den gir seg helt andre utslag enn det uttrykket Groven holder fast ved. Han holder seg til en realistisk-kankerende stil som de senere årene er blitt mindre fotorealitisk til fordel for en mer romantiserende penselføring. Det siste synes godt i politikerportrettet «Seierherren» (2002) og i «Karbokamerater» (2005) som er en herlig overdrivelse om kosthold med superfete utgaver av Fedon Roede.

Hovedproblemet er at Groven har mistet sin provokasjonskraft. Hans to ferskeste malerier, «Tropenatt i Rondane» og «American solution» (begge 2008) oppleves som ufarlige dystopier. Veilivlig betraktet er de interessante, men det å gjøre Harald Sahlbergs berømte «Vintematt i Rondane» om til en tropisk foss å la Niagarafallene er så overdrevet at det mangler sprengkraft. At bildet først ble konstruert i datamaskinen før det ble malt på lerret kan kanskje forklare noe av den manglende visuelle uttrykkskraften.

Rolf Groven har snudd den kunstneriske prosessen. Der han tidligere malte først og reproduserte plakater etterpå, er han nå blitt en kløpper ved datamaskinen. Han har vunnet konkurranser i «fotofikning» der han klipper og limmer og stjeler fritt fra klassikerne slik han alltid har gjort. Men det oppleves ikke nødvendigvis som et fremskritt å overføre disse bildene til lerret.

Da bør bildet tilføres noe mer – en kvalitet som bare kan skapes med penselen.

Lars Elton ANMELDER

Er opptatt av sex og skjønnhet

Sex og skjønnhet. Det er to av stikkordene for tegningene og maleriene til Edvarda Braanaas. Neste helg åpner hun utstillinger i Galleri Elenor i Oslo og Hole ArtCenter i Buskerud.

I London er hun med på utstillingen «Viva Lolita» i galleriet Maddox Arts i Mayfair.

– Jeg er opptatt av sex og skjønnhet i samtiden. De erotiske undertonene i musikkvideoer, TV og reklame. Måten de forfører oss med brukten av unge jenter og lettledede kropp, sier Edvarda Braanaas.

Kate Moss er blitt et ikon for tiden vi lever i. Hun er en moderne Venus-skiikelse. Et kvinneideal som bærer av kjærlighet, elskov og skjønnhet, sier hun.

– Kate Moss har sex-appeal på en ny måte. Det er noe veldig tiltrekkende ved den litt forbudte, litt dopbefengte måten hun lever på. Det er en sårbarhet der også som gjør at vi tiltrekkes mot modeller som Kate Moss. Hun er en både utrolig sensuell og selvnyttende kvinne, sier Edvarda.

– Et speilbilde av vår selvnyttende tid i Vesten? – Ja, nettopp! Og dette tidsbilde forsøker jeg å uttrykke. Bare bruker det rait.

– Uten å moralisere? – Riktig! Jeg demmer ikke. Utstillingen min heter «Modern Lovers», som på en måte er en hyllest til det moderne mennesket.

Dyrker det vakre

Kunsthistoriker Ida Sannes Hansen skriver om Edvarda Braanaas i utstillingskatalogen:

«Hun beskriver hvordan hun bruker reklagens forførende makt for å lokke betrakteren inn i sitt univers. Maleriets sanselige medium har også denne estetiserende egenskapen. Reklamen og motefotografiet benytter det skjønne, gjenkjennelige og sjokkerende for å overbevise og lokke betrakteren til å stimuleres av kontroversiell tematikk. En reklame kan få betrakteren til å begjære tenåring i utfordrende positurer og klær ved å spille på skjønnhet og seksualitet».

– Men hva med kvinnesynet i populærkulturens reklame og hvordan som ofte blir redusert til et fysisk sexobjekt for menn?

– Nei, jeg oppfatter de ikke sånn. Jeg er en kvinne som maler kvinner, og jeg er ikke ute etter å undertrykke mitt eget kjønn. Tvert imot krever jeg tilbake vår rett til å fremstille oss selv som vi kanskje skulle ønske. Menn har lange tradisjoner på å fremstille kvinnen, men kanskje kvinnen skildrer sitt eget kjønn best? Jeg tror heller ikke kvinnen lar seg fange av klisjeen om at med en gang hun gjør seg lekker, reduseres hun til et undertrykt sexobjekt for menn. Jeg tror vi går mot en trend der kvinnen er såpass stolt over sin egen femininitet at hun ikke lar seg fange av et umoderne mannsyn, sier Edvarda og legger til:

– Du vil se en sårbarhet og en underliggende uro i bildene mine, men jeg vil ikke være nok en kunstner som bretter ut realistiske forhold. Jeg har lyst til å lage vakre bilder, sier Edvarda.

– Har vi ikke nok vakre bilder også? – Jeg synes vi ser skjønnheten mest i TV og i reklame, ikke i kunsten. Spesielt reklamen har tatt over det kunsten var opptatt av før. Så jeg har lyst til å føre det skjønnne tilbake til kunsten, sier hun.

Edvarda «sampler» fra kunsthistorien

Ida Sannes Hansen:

– Det skjønnne har vært sett på som til tider kitschy og mindre interessant siden ready-madens og konseptkunstens inntog. Vi må allikevel ikke glemme at kunsten alltid har benyttet det skjønnne for å lokke publikum, i alt fra grekerne marmorskulpturer til Titians vakre Venus-fremstillinger. Edvarda revitaliserer det vakre i kunsten, men undersøker samtidig skjønnhetens manipulative egenskaper».

– Figurativ kunst er jo ikke akkurat sturen i Norge. Du er ikke redd for å bli dømt for å være umoderne? – Jeg er jo ikke noen figurativ maler i vanlig forstand. Jeg er ikke opptatt av mennesker av kjøtt og blod på samme måte som Odd Nerdrum og hans tradisjon fra Caravaggio. Jeg vil heller gripe fatt i tiden vi lever i og forsøke å tilføre noe fra den. Samtidig tror jeg at jeg egentlig er tidlig ute, at figurasjonen i kunsten kommer mer og mer!

– Hvorfor? – Malerne har vært tomte så lenge. Malerne har vært opptatt av å tomme maleriet for innhold. Det er behov for noe nytt nå, mener Edvarda.

Lek med ikoner

Om maleriet «Kitchen» etter Andy Warhol skriver Ida Sannes Hansen: «Stemningen vibrerer av dekadans og lek med kjønnsidentitet ved de to kyssende kvinnene. Edvarda er opptatt av at samtidens utproving av kjønnsidentiteter der det androgyne og tverrseksuelle kan sees som en hyllest av den frie kjærligheten».

Selv sier Edvarda:

– Tiden går for fort for menneskene. På en måte er vi ikke helt til stede i tiden vi lever i. Vi bruker for mye energi på det som var før. Alle skilsmisene tror jeg viser at vi må lære å leve sammen på nye måter, at for eksempel monogamiet står for fall, sier hun.

En annen viktig inspirasjonskilde for Edvarda Braanaas er kjente ikoniske malerier fra kunsthistorien.

– Jeg leker med kunsthistoriske referanser, sier hun.

I hovedbildet i hennes «Modern Lovers», et maleri hun kaller «et av flyplassbildene», bruker hun noen av figurene i Edouard Manets verdensberømte maleri «Prokost i det grønne».

– I et annet bruker jeg Goyas berømte maleri «Maya», sier Edvarda og legger til:

– Jeg er litt som en DJ, som sampler fra kunsthistorien før jeg tar regien og leker en slags scenografi og plasserer figurer inn i mine egne bilder.

STILLER UT OM SEX: Oslo og Hole. Her er hun i sitt

Maleriene til Edvarda Braanaas tar for seg vår seksualserte verden. Fra neste helg stiller hun ut i atelier med det store maleriet «I Feel Love» og hennes variant av «Mona Lisa». Foto: BORRE HAUGSTAD

Fakta

Edvarda Aslaksen Braanaas
● Født 1963.
● Utdanning: 1994-95: Kunsthistorie mellomfag, Universitetet i Oslo, 1992-93: Kunstpedagogikk, Høgskolen i Oslo, 1986-90: Kunstakademiet, Oslo, 1985-86: Scuola Internazionale di Grafica, Venezia, Italia. Hun har sin egen nettside: www.edvarda.com.
● Stiller ut i Galleri Elenor, Kirkeveien 50, i Oslo 26. april – 11. mai. I Hole ArtCenter varer hennes utstilling fra 26. april – 15. juni, der det på åpningsdagen blir performance og dans. Utstillingen «Viva Lolita» i Maddox Arts i Mayfair i London står til 25. april.

TRANSEX: I hennes maleri «Kitchen», om ungdom i bakrus, er rye seksuelle identiteter et av temaene.

LEKER MED GOYA: I maleriet «Maya» bruker hun Goyas kjente maleri «Maya».

DOP: I «Snow White Powder Princess» er reklagens lek med dopkulturen et utgangspunkt.

UNG SEX: I maleriet «Kinky Virgin» er temaet ung seksualitet.

Stikkord: film

En rekke kunstnere stiller ut der forholdet til film er viktig. Leander Djonne (bildet), Anne Sofie Vistven, Matias Faldbakken, Anders Marius Henriksen, Josefine Lyche, Kristian Skyestad, Stian Gabrielsen, Munan Øvreid, Jon Eirik Kopperud & Saman Kamyab, Lotte Konow Lund og PURGA.
Sted: Galleri Rekord, Ebbelstegate 4, Oslo.
Priser: 5000 – 70 000 kroner.
Varer til: 4. mai.

Japansk spirit

Den japanske fotografen Ljeko Shiga setter opp dunkle og mystiske scenarier. Gjennomgående i Shigas arbeider er en spektral atmosfære, der glødende lystråder og fargespektre bryter gjennom mørke bakgrunner. Shiga lager en uforklarlig aura som kan minne om 1800-tallets spirituelle åndefotografier.
Sted: Fotogalleriet, Møllergata 34, Oslo.
Priser: 3000 kroner.
Varer til: 4. mai.

Nytt grep

Lars Monrad Waage har laget et nytt malerarbeid i flere deler laget spesielt for utstillingsrommet. Tittel er «BUHU». Maleriet (bildet) er monteret med et grep som tar hele rommet i besittelse. Han stiller ut sammen med Dirkjan van der Linde, som bruker galleriets foajé, korridor og showroom til to nye videoer i svart hvitt.
Sted: Galleri Riis, Mohn-gården (v) Tjuvholmen, Oslo.
Priser: 8000 – 120 000 kroner.
Varer til: 11. mai.

